

Załącznik nr 8

do PLANU PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ I EDUKACYJNEJ - realizacja standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

PROCEDURA OBSERWACJI I MONITOROWANIA ROZWOJU DZIECKA w Klubie Dziecięcym Żłobkowo

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- Ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz. U z 2023 r. poz. 204),
- Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121) – § 7.1

Cel procedury

Określenie szczegółowych obowiązków opiekuna w klubie dziecięcym i rodziców w zakresie opracowania i wdrożenia zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka (indywidualnie dla każdego dziecka)

Zakres procedury

Procedura dotyczy zasad postępowania przez opiekuna w klubie dziecięcym i rodziców w czasie prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka.

UCZESTNICY POSTĘPOWANIA – ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI

Opiekun w Klubie dziecięcym:

Bierze pełną odpowiedzialność za opracowania i wdrożenie zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, oraz za wykorzystywania wyników obserwacji w pracy z dzieckiem wspomagającej rozwój i dokumentowanie tych działań.

Rodzice/prawni opiekunowie

Znają dziecko najczęściej od samego urodzenia i widzą jego zachowanie w wielu codziennych, naturalnych sytuacjach, dzięki czemu potrafią określić, jak przebiegał jego dotychczasowy rozwój, kiedy pojawiły się różne osiągnięcia rozwojowe (pierwszy ząb, pierwsze słowa, pierwszy samodzielny krok, pierwsze rysunki-”bazgroły”), dlatego są zobowiązani do uczestniczenia w opracowaniu zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka powierzonymu opiece opiekuna w klubie dziecięcym.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

Załącznik nr 8

do PLANU PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ I EDUKACYJNEJ - realizacja standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

Niniejsza procedura określa zakres działania opiekuna oraz rodziców w Żłobku w obszarze opracowania i wdrożenia zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, wykorzystywania wyników obserwacji w pracy z dzieckiem wspomagającej rozwój oraz dokumentowania tych działań przez opiekuna klubu dziecięcego.

- I. **Działania opiekuna i rodziców w klubie dziecięcym w opracowaniu i wdrożeniu zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, obejmują w szczególności:**
 - a) prowadzenie obserwacji i monitorowanie rozwoju dziecka, w celu rozpoznawania potrzeb i możliwości rozwojowych, zdolności i zainteresowań oraz trudności rozwojowych,
 - b) **opracowanie indywidualnych planów wspomagających rozwój dziecka, realizowanych w ciągu pobytu dziecka w Klubie dziecięcym oraz podczas pobytu w domu rodzinnym,**
 - c) prowadzenie ćwiczeń i zajęć wspomagających rozwój dziecka, w tym rozwijających zainteresowania i zdolności,
 - d) informowanie rodziców (prawnych opiekunów) o osiągnięciach dziecka, w tym w szczególności poprzez omówienie wyników obserwacji i monitorowania, zrealizowanych planów wspomagających rozwój dziecka – podczas organizowanych w tym celu zebrań lub w indywidualnych przypadkach podczas ustalonych dodatkowych konsultacji w klubie dziecięcym gromadzenie informacji na temat rozwoju dziecka i jego osiągnięć,
 - e) ewaluację prowadzonych działań.
- II. Opiekun w klubie dziecięcym jest zobowiązany do systematycznego realizowania i dokumentowania określonych w procedurze działań, z zachowaniem terminów określonych w **„Harmonogramie działań opiekunów w zakresie obserwowania i monitorowania oraz informowania rodziców (prawnych opiekunów) o osiągnięciach rozwojowych dzieci”.**
- III. Postępy rozwojowe i edukacyjne dziecka w klubie dziecięcym są systematycznie monitorowane. Opiekun dziecka zwraca uwagę na tempo rozwoju dziecka (jak szybko zachodzą zmiany w jego funkcjonowaniu; kiedy dziecko zaczyna robić coś nowego; czy dzieje się to wcześniej, w podobnym wieku, czy może później niż u jego rówieśników) oraz na rytm procesu rozwojowego (czy widać nagłe „skoki” umiejętności dziecka, czy też jest to powolne „rozkręcanie się” w uczeniu się czegoś nowego. **Opiekun obserwuje wszystkie aspekty rozwoju dziecka: w zakresie rozwoju fizycznego, społecznego, emocjonalnego i poznawczego) i określa w szczególności w odniesieniu do wymagań zawartych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego i realizowanym programie wychowania przedszkolnego.**
- IV. Opiekun w klubie dziecięcym, dwa razy w ciągu roku udziela rodzicom informacji, dotyczących wniosków z przeprowadzonych obserwacji, efektów zrealizowanych działań wspomagających rozwój dziecka, efektów innej pracy z dziećmi, współpracy z rodzicami i specjalistami, ustala z rodzicami kierunki dalszych działań edukacyjnych z dzieckiem.
- V. Opiekun w klubie dziecięcym dwa razy w ciągu roku szkolnego sporządza pisemną informację dotyczącą przeprowadzonych obserwacji i monitorowania, efektów zrealizowanych działań wspomagających rozwój dziecka, efektów innej pracy, kierunkach dalszych działań edukacyjnych w danej grupie i zapoznają z nią członków zespołu opiekunów pracujących w danej grupie .

VI.

Załącznik nr 8

do PLANU PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ I EDUKACYJNEJ - realizacja standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

- VII. Rodzic/prawny opiekun/dziecka potwierdza fakt uzyskania informacji z przeprowadzonych obserwacji, efektów zrealizowanych działań wspomagających rozwój dziecka.
- VIII. **Dokumentowanie działań opiekuna w Żłobku o których mowa w pkt. 3. odbywa się na ustalonych w Żłobku arkuszach obserwacji dziecka.**
- IX. **Fakt prowadzenia określonych formy pracy z danym dzieckiem opiekun odnotowuje na np.: karcie monitorowania pracy wspomagającej – potwierdza je datą i swoim podpisem;**
- X. W zakresie zadań określonych w procedurze opiekun klubu dziecięcego ściśle współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, specjalistami z poradni psychologiczno--pedagogicznej.
- XI. **Wszelkie obserwacje i monitorowanie rozwoju dziecka, oraz działania wspomagające rozwój prowadzone przez specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych na terenie klubu dziecięcego mogą być prowadzone po uzyskaniu pisemnej zgody rodzica/prawnego opiekuna/na te działania oraz na przetwarzanie danych osobowych dziecka w celu realizacji zadań z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka udzielanej przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne lub inne poradnie specjalistyczne.**
- XII. W przypadku stwierdzenia przez opiekuna, kierownika klubu dziecięcego , a także na prośbę rodzica/prawnego opiekuna dziecka potrzeby konsultacji specjalistycznej w sprawie dziecka na terenie poradni psychologiczno-pedagogicznej lub konsultacji ze specjalistą rodzica/prawnego opiekuna dziecka na terenie klubu dziecięcego, opiekun po ustaleniu terminu w klubie dziecięcym przekazuje rodzicowi/prawnemu opiekunowi dziecka pisemną informację na ten temat. Informacja ta zawiera w szczególności: datę i godzinę konsultacji, rodzaj konsultacji, miejsce konsultacji, imię i nazwisko specjalisty. Informacja sporządzana jest w dwóch egzemplarzach, z których jeden po potwierdzeniu otrzymania przez rodzica pozostaje w dokumentacji klubu dziecięcego. Ponadto, w przypadku, gdy z inicjatywą konsultacji nie występuje rodzic /prawny opiekun dziecka, opiekun przekazuje rodzicowi informację na temat celu konsultacji.
- XIII. Opiekun zobowiązany jest do zachowania tajemnicy na temat poczynionych obserwacji rozwoju dziecka – wszelkie informacje dotyczące dziecka i jego rodziny mogą być wykorzystywane wyłącznie dla celów związanych ze statutową działalnością klubu dziecięcego.
- XIV. Wszelkie informacje dotyczące rozwoju dziecka, jego osiągnięć lub problemów mogą być przekazywane tylko rodzicom/prawnym opiekunom dziecka lub pracownikom poradni psychologiczno-pedagogicznych przez opiekuna/ kierownika Żłobka.
- XV. Opiekun klubu dziecięcego w każdej grupie w ciągu roku szkolnego gromadzi informacje pisemne na temat rozwoju dziecka a w szczególności arkusze obserwacji dziecka, a także inne dokumenty takie jak np.: ankiety, wytwory pracy dziecka.
- XVI. W przypadku zmiany opiekuna w grupie dziecka lub jego przejścia do innej grupy, dotychczasowi opiekunowie zobowiązani są do przekazania zgromadzonych na temat dziecka informacji i dokumentacji, o których mowa w pkt. 15 – opiekunowi aktualnie pracującemu z dzieckiem.
- XVII. W przypadku zakończenia przez dziecko uczęszczania do klubu dziecięcego , opiekun przekazuje kierownikowi klubu następującą zebraną dokumentację:
 - karty obserwacji i monitorowania dziecka,
 - w szczególnych przypadkach inne dokumenty określone przez kierownika.
- XVIII. W każdym przypadku na prośbę rodzica o pisemną informację na temat rozwoju i osiągnięć dziecka, opiekun, w porozumieniu z kierownikiem klubu dziecięcego , jest zobowiązany przekazać taką informację w możliwie najkrótszym terminie (do 14 dni).
- XIX. **Niniejsza procedura została skonsultowana z rodzicami .**

Załącznik nr 8

do PLANU PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ I EDUKACYJNEJ - realizacja standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

Sposób prezentacji procedur:

- Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej klubu dziecięcego.
- Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w klubie dziecięcym procedurami
- Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w klubie dziecięcym.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać kierownik klubu dziecięcego z własnej inicjatywy. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Zasady wchodzą w życie z dniem.....

Wprowadza się zmiany w treści zasad z dniem:

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ OPIEKUNÓW W ZAKRESIE OBSERWOWANIA I MONITOROWANIA ORAZ INFORMOWANIA RODZICÓW (PRAWNYCH OPIEKUNÓW) O OSIĄGNIĘCIACH ROZWOJOWYCH DZIECI

Cel harmonogramu:

Celem harmonogramu jest zapewnienie systematycznego i rzetelnego monitorowania postępów rozwojowych dzieci oraz bieżącego informowania rodziców (prawnych opiekunów) o ich osiągnięciach, a także o ewentualnych trudnościach rozwojowych.

Zakres działań:

Obserwacja i monitorowanie obejmują następujące sfery rozwoju dziecka:

- Rozwój fizyczny i motoryczny
- Rozwój poznawczy
- Rozwój emocjonalny i społeczny
- Rozwój mowy i komunikacji
- Samodzielność i umiejętności praktyczne

Etap działania	Zakres działań opiekunów	Częstotliwość	Forma informowania rodziców/opiekunów
Codzienna obserwacja dzieci	Codzienna obserwacja zachowań dzieci w różnych sytuacjach (zabawa, posiłki, zajęcia edukacyjne, relacje z rówieśnikami)	Codziennie	Informacje przekazywane podczas odbioru dziecka, krótkie rozmowy na temat przebiegu dnia,

Załącznik nr 8

do PLANU PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ I EDUKACYJNEJ - realizacja standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

			zauważonych zmian i postępów.
Półroczna notatka rozwojowa	Sporządzenie krótkiej notatki dotyczącej rozwoju każdego dziecka w oparciu o jego osiągnięcia w zakresie poszczególnych sfer (motoryka, mowa, emocje)	Raz 6 miesięcy	Krótkie, pisemne notatki przekazywane rodzicom/opiekunom w formie raportów półrocznych, rozmowy na życzenie rodziców.
Analiza postępów dokonywana co dwa miesiące	Szczegółowa analiza postępów dziecka w oparciu o obserwacje z całego miesiąca. Uwzględnienie mocnych stron oraz obszarów wymagających wsparcia.	Raz na dwa miesiące /Arkusz obserwacji rozwoju dziecka w klubie dziecięcym zał.nr.8 do planu OWE/	Spotkanie indywidualne z rodzicem, organizowane na życzenie rodzica lub jeżeli w ocenie opiekuna/ kierownika klubu dziecięcego wyniknie taka potrzeba (osobiście lub online) z omówieniem postępów i ewentualnych rekomendacji do dalszej pracy.
Obserwacja rozwoju umiejętności społecznych	Monitorowanie postępów w relacjach z rówieśnikami, zdolności do współpracy, dzielenia się, rozwiązywania konfliktów.	Codziennie, ocena szczegółowa co dwa miesiące	Informacja przekazywana w trakcie spotkań lub pisemnie, uwzględniana w raportach postępów co dwa miesiące
Obserwacja postępów w rozwoju mowy	Systematyczna ocena rozwoju mowy, umiejętności komunikacyjnych, słownictwa, formułowania zdań, zrozumiałości wypowiedzi.	Codziennie, ocena szczegółowa co dwa miesiące	Informacja przekazywana w trakcie spotkań lub pisemnie, uwzględniana w raportach postępów co dwa miesiące.
Roczne podsumowanie rozwoju	Przygotowanie szczegółowego raportu na temat rozwoju dziecka w trakcie całego roku, z uwzględnieniem osiągnięć oraz obszarów wymagających dalszej pracy i wsparcia.	Raz w roku	Na życzenie Rodzica - pisemny raport podsumowujący rok pracy dziecka, zorganizowane spotkanie podsumowujące rozwój dziecka.
Obserwacja w sytuacjach specjalnych	Dodatkowa obserwacja dziecka w sytuacjach, które mogą wpływać na jego rozwój (np. zmiana środowiska, dłuższa	W miarę potrzeb, w zależności od zaistniałej sytuacji	Indywidualna rozmowa z rodzicem/opiekunem, omówienie działań wspierających w

Załącznik nr 8

do PLANU PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ I EDUKACYJNEJ - realizacja standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

	nieobecność, powrót po chorobie, trudności adaptacyjne).		przypadku zaistnienia specjalnych potrzeb.
Raporty specjalistyczne	W razie potrzeby konsultacja z logopedą, psychologiem lub innym specjalistą w przypadku wykrycia nieprawidłowości w rozwoju dziecka, przygotowanie raportu i zaleceń do dalszej pracy.	W miarę potrzeb (w przypadku wykrycia trudności)	Indywidualne spotkania z rodzicem i przedstawienie zaleceń specjalisty.

Opiekunowie w klubie dziecięcym są zobowiązani do regularnej współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi w zakresie monitorowania i wspierania rozwoju dzieci. Wszelkie obserwacje, które mogą wskazywać na problemy w rozwoju dziecka, powinny być niezwłocznie omawiane z rodzicami, aby podjąć działania wspomagające rozwój dziecka zarówno w żłobku, jak i w domu.

ARKUSZ OBSERWACJI ROZWOJU DZIECKA W klubie dziecięcym

IMIĘ I NAZWISKO DZIECKA:	
DATA URODZENIA:	
GRUPA:	
IMIĘ I NAZWISKO OPIEKUNA:	
OKRES OBSERWACJI:	

OBSZARY ROZWOJU DZIECKA:

1. Rozwój fizyczny i motoryczny

Obserwowana umiejętność	TAK	NIE	UWAGI
Swobodne poruszanie się (chód, bieg)			
Skakanie, wspinalanie się, balansowanie			
Zdolność do precyzyjnych ruchów rąk (chwyt, manipulacja zabawkami)			

Załącznik nr 8

do PLANU PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ I EDUKACYJNEJ - realizacja standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

Samodzielne jedzenie (używanie łyżeczki, widelca)			
Zdolność do picia z kubka			
Wykonywanie prostych czynności higienicznych (mycie rąk)			

2. Rozwój poznawczy

Obserwowana umiejętność	TAK	NIE	UWAGI
Zainteresowanie otoczeniem, eksplorowanie nowych miejsc i obiektów			
Rozumienie prostych poleceń (np. „podaj”, „zrób”)			
Rozróżnianie kolorów, kształtów, wielkości			
Rozpoznawanie obrazków, prostych symboli			
Zdolność do rozwiązywania prostych problemów			
Umiejętność skupienia uwagi na zadaniu przez określony czas			

3. Rozwój emocjonalny i społeczny

Obserwowana umiejętność	TAK	NIE	UWAGI
Zdolność do wyrażania emocji (radość, smutek, złość)			
Umiejętność dzielenia się zabawkami z rówieśnikami			
Reagowanie na obecność rówieśników (zabawa, interakcje)			
Zdolność do współpracy z innymi (np. wspólna zabawa)			
Poszukiwanie bliskości opiekuna w chwilach niepokoju			
Zdolność do samodzielnej zabawy przez określony czas			

4. Rozwój mowy i komunikacji

Załącznik nr 8

do PLANU PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ I EDUKACYJNEJ - realizacja standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

Obserwowana umiejętność	TAK	NIE	UWAGI
Zdolność do wyrażania potrzeb (słowami lub gestami)			
Tworzenie prostych zdań (np. „Mama, daj”)			
Reagowanie na imię			
Powtarzanie słów za dorosłymi			
Używanie słów związanych z otoczeniem (np. imiona, przedmioty)			
Rozumienie mowy (wskazywanie obrazków, odpowiadanie na pytania)			

5. Samodzielność i umiejętności praktyczne

Obserwowana umiejętność	TAK	NIE	UWAGI
Samodzielne ubieranie i rozbieranie się			
Próby samodzielnego korzystania z toalety			
Zdolność do mycia rąk			
Zdolność do odkładania zabawek na miejsce			
Umiejętność współpracy przy prostych zadaniach (np. sprząatanie)			

Podsumowanie obserwacji

MOCNE STRONY DZIECKA
1.
2.
3.
OBSZARY WYMAGAJĄCE DALSZEGO WSPARCIA
1.
2.
3.

Załącznik nr 8

do PLANU PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ I EDUKACYJNEJ - realizacja standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

PODPIS OPIEKUNA:	
DATA:	